

Parlamentul
Republicii Moldova

CPS-06 nr. 108
21 aprilie 2022

Comisia protecție socială, sănătate și familie

RAPORT

asupra proiectului de lege privind modificarea Legii nr.133/2008 cu privire la ajutorul social

(nr.118 din 04 aprilie 2022, lectura II)

Comisia protecție socială sănătate și familie a examinat proiectul de lege privind modificarea Legii nr.133/2008 cu privire la ajutorul social, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Dan Perciun, deputat în Parlament, și informează despre următoarele.

Principalele obiective ale proiectului de lege care țin de reformarea programului de ajutor social sunt:

- stimularea angajării beneficiarilor de ajutor social, capabili să muncească, prin reducerea graduală a cuantumului ajutorului social și limitarea duratei aflării acestora în program;
- creșterea numărului familiilor cu copii incluse în program, prin majorarea venitului lunar minim garantat pentru fiecare copil și a plafonului de eligibilitate a veniturilor pentru salariații cu copii;
- includerea zilierilor în program și încurajarea acestora să activeze legal, prin oferirea dreptului de a beneficia de ajutor social lucrătorilor în agricultură și ignorarea veniturilor acestora la stabilirea dreptului la ajutorul social;
- ajustarea parametrilor anchetei sociale la realitățile contemporane.

Este de menționat că, Comisia a examinat propunerile și obiecțiile expuse în avizul Guvernului și în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, care sunt reflectate în tabela de sinteză și în proiectul de lege redactat, părți componente a prezentului raport.

Cu votul unanim, membrii Comisiei propun aprobarea și adoptarea proiectului de lege în lectura II.

Dan PERCIUN

Președinte al Comisiei

Ex. Ludmila Țaranu
Tel. 022 820 538
e-mail : ludmila.taranu@parlament.md

SINTEZA

amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social (nr.118 din 04 aprilie 2022, lectura II)

Nr.	Articolul din proiect	Autorul propunerii	Textul din proiectul de lege ce urmează a fi modificat	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	NOTĂ	Decizia comisiei protecție socială, sănătate și familie
1.		Guvernul		Se consideră judicioasă definirea termenului „scară de echivalență” în art.3 „Noțiuni de bază” din Legea nr.133/2008 cu privire la ajutorul social.	Întru respectarea prevederilor art.54 alin. (5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, dacă o noțiune sau un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme.	Nu se acceptă
2.	Art.I. pct.1 lit.c)	Guvernul	Art. I. La articolul 5 în alineatul (1) la litera d) textul „3 ani” se modifică cu textul „7 ani”.	De exclus	Norma propusă va crea dependența beneficiarilor de ajutor social de	Se acceptă

3.	Art.I. pct.1 lit.d)	Guvernul	Art. I. La articolul 5 în alineatul (1) la litera e) după cuvântul „publice” se completează cu textul „și/sau un membru care are/au un grad de dizabilitate sever conform prevederilor stabilite de Guvern”;	Se propune de expus litera e) în următoarea redacție: „e) îngrijesc un membru/membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane în condițiile stabilite de Guvern;”	programele de asistență socială pe un termen mai îndelungat, persoanele apte de muncă fiind excluse din procesul de participare activă în piața muncii, ce, la rândul său, în viitor va duce la lipsa contribuțiilor de asigurări sociale și stagiului necesar pentru a-și asigura dreptul la o pensie decentă.	Se acceptă parțial
4.	Art.I. pct.1 lit.d)	Dan Peciun	Art. I. La articolul 5 în alineatul (1) la litera e) după cuvântul „publice” se completează cu textul „și/sau un membru care are/au un grad de dizabilitate sever conform prevederilor stabilite de Guvern”;	Se propune de expus litera e) în următoarea redacție: „e) îngrijesc un membru/membri ai familiei, care din motive de sănătate, necesită îngrijire din partea unei terțe persoane în condițiile stabilite de Guvern;”		Se acceptă

5.	Art.I. pct.1 lit.e)	Guvernul	Art. I. La articolul 5 în alineatul (1) după litera f) se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) a activat în calitate de zilier conform condițiilor stabilite de Guvern;”.	Măsura dată nu va avea efectul scontat fără o reformă a sistemului de asigurare socială a zilierilor. Pentru implementarea normei de la litera g) în redacția propusă în proiectul de lege este necesară evidența zilierilor, care în acest moment nu este pe deplin implementată.	Nu se acceptă
6.	Art.I. pct.1 lit.e)	Guvernul		Litera e) se propune de expus în următoarea redacție: „e) se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) persoana care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane legate de starea sănătății acesteia documentului confirmativ eliberat de către instituția medico-sanitară publică, care nu face parte din categoriile specificate la literele a)- f).”;	Nu se acceptă
7.	Art.I. pct.1	Guvernul		Se propune de completat pct. 1 al Art. I din cu un alineat cu următorul cuprins: „la alineatul (11) textul „art. 20” se substituie cu textul „art. 26””, pentru a aduce normele	Se acceptă

8.	Art.I. pct.2	Guvernul	<p>La articolul 6 se completează cu alineatul (3) cu următorul conținut:</p> <p>„(3) Cuantumul lunar al ajutorului social poate fi diminuat în cazul gospodăriilor cu șomeri și/sau zilieri în cazul în care aceștia nu respectă prevederile privind participarea pe piața muncii stabilite de Guvern.”.</p>	<p>vizate în concordanță cu normele Codului civil republicat.</p> <p>Se propune completarea Articolului 6 din Legea nr. 133/2008 cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) În cazul în care un membru/membri adulți ai familiei beneficiare de ajutor social s-a/s-au încadrat în câmpul muncii, dreptul la ajutor social poate fi stabilit în continuare pentru o perioadă determinată, cuantumul, condițiile și modul de acordare fiind stabilite de Guvern. (5) Partea din cuantumul ajutorului social datorată prezenței copiilor într-o familie poate fi calculată și plătită separat, condițiile, modul de acordare și modul de utilizare a acestei părți a ajutorului social fiind stabilite de Guvern.”</p> <p>Reieșind din faptul că proiectul de lege înaintat are drept scop încurajarea încadrării în câmpul muncii a persoanelor apte de muncă se propune și introducerea unor norme ce ar stimula persoanele apte de muncă să nu abandoneze locurile de muncă ocupate chiar și având salarii mici. Deoarece</p>		Se acceptă
----	--------------	----------	--	--	--	------------

acest lucru are efecte și pentru viitor prin acumularea stagiului necesar de muncă pentru obținerea dreptului la pensie. Legislația în vigoare prevede norme de responsabilizare a șomerilor din cadrul familiilor beneficiare de ajutor social, și anume conform articolului 12 din Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social, în cazul în care șomerul înregistrat la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă a refuzat un loc de muncă sau serviciile de stimulare a ocupării forței de muncă ori participarea la lucrările publice oferite de agenții, sau a refuzat în mod repetat prestarea unor activități de interes comunitar, dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului încetează din luna în care s-a produs situația specificată, iar familia nu are dreptul la depunerea unei cereri de acordare a ajutorului social pe o perioadă de 3 luni consecutive din luna stopării dreptului la ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului. Astfel, conform datelor operative din Sistemul Informațional Automatizat „Asistența

9.	Art.I. pct.3	Guvernul	<p>La articolul 7 alineatul (2) va avea următorul conținut:</p> <p>„(2) Cuantumul standard pentru venitul lunar minim garantat pentru un copil și pentru un adult se stabilește anual de către Guvern. Cuantumul standard se stabilește prin raportare la minimul de existență pentru un adult și pentru un copil pentru anul în curs.”</p>	<p>Socială”, în anul 2021 se observă o diminuare a numărului de familii defavorizate beneficiare de ajutor social care au declarat în componența sa membri de familie cu statut ocupațional șomer, de la 11202 familii în ianuarie 2021 la 7965 familii în decembrie 2021, dintre care familii cu copii reprezintă peste 52% (decembrie 2021) - 6092 familii cu șomeri care au și copii (nr. de copii 13907) în ianuarie 2021 și 4184 familii cu șomeri care au și copii (nr. de copii 9888) în decembrie 2021.</p>		
			<p>A doua propoziție de la alineatul (2) se va exclude, luând în considerare că prestațiile acordate prin Programul de ajutor social sunt prestații de asistență socială și nu reprezintă drepturi asigurate (cum ar fi salariul, diferite tipuri de pensii, indemnizații pentru copii, etc.), care se acordă datorită contribuțiilor persoanelor în bugetul de asigurări sociale. De menționat că scopul proiectului este de a motiva persoanele apte de muncă de a se încadra în câmpul muncii. Astfel, se consideră inoportun de a reglementa norme ce ar duce la</p>			Se acceptă

10.	Art.I. pct.4	Guvernul	<p>La articolul 9 în alineatul (4) textul „2 ani” se modifică cu textul „1 an”, iar după textul „social stabilit.” se completează cu textul:</p> <p>„În cazul creșterii veniturilor salariale ale familiei cu până la 50% din venitul global mediu lunar al familiei utilizat la stabilirea dreptului, familia trebuie să raporteze schimbarea venitului în 6 luni de zile din momentul intervenirii schimbărilor, cuantumul ajutorului social oferit urmând a fi revizuit. În cazul altor schimbări, condițiile de raportare a schimbărilor și revizuirea dreptului se stabilesc de către Guvern.”</p>	<p>atractivitatea acestei prestații față de un salariu, chiar și mic, și anume utilizarea raportării la minimul de existență a cuantumului venitului lunar minim garantat. Totodată, Programul de ajutor social nu este unica măsură de asistență socială acordată familiilor aflate în dificultate, este doar o măsură temporară de suport din partea statului pentru familiile aflate în dificultate pentru a depăși aceste situații.</p> <p>Se propune de a fi exclus, deoarece dreptul la ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului se revaluează lunar în baza evaluării veniturilor familiei obținute în luna precedentă. Astfel, norma propusă creează ambiguități în redacția propusă și contravine mecanismului de stabilire a dreptului la ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului. Totodată, aceasta va duce la stabilirea unor plăți necuvenite, pe care familia defavorizată va trebui să le restituie.</p>		Nu se acceptă
-----	--------------	----------	---	--	--	---------------

11.	Art.I. pct.4	Dan Perciun	<p>La articolul 9 în alineatul (4) textul „2 ani” se modifică cu textul „1 an”, iar după textul „social stabilit.” se completează cu textul:</p> <p>„În cazul creșterii veniturilor salariale ale familiei cu până la 50% din venitul global mediu lunar al familiei utilizat la stabilirea dreptului, familia trebuie să raporteze schimbarea venitului în 6 luni de zile din momentul intervenirii schimbărilor, cuantumul ajutorului social oferit urmând a fi revizuit. În cazul altor schimbări, condițiile de raportare a schimbărilor și revizuire a dreptului se stabilesc de către Guvern.”</p>	<p>La articolul 9 în alineatul (4) se propune următoarea redacție :</p> <p>„(4) Dreptul la ajutorul social în baza unei cereri se stabilește pentru o perioadă ce nu va depăși 1 an, cu excepția familiilor formate dintr-un singur membru pensionar sau cu dizabilitate severă, în cazul cărora termenul nu va depăși 2 ani. În cazul creșterii veniturilor salariale ale familiei cu până la 50% din veniturile salariale declarate la stabilirea dreptului, familia trebuie să raporteze schimbarea venitului în 3 luni de zile din momentul intervenirii schimbărilor, cuantumul ajutorului social oferit urmând a fi revizuit. În cazul altor schimbări, condițiile de raportare a schimbărilor și revizuire a dreptului se stabilesc de către Guvern”.</p>	Se acceptă
12.	Art.I. pct.5	Guvernul	<p>După articolul 9 se completează cu articolul 9¹ cu următorul conținut:</p> <p>„Articolul 9¹. Stabilirea repetată a dreptului la ajutorul social</p> <p>(1) Cererea repetată de acordare a ajutorului social se consideră cererea depusă în termen de 12 luni de la expirarea sau încetarea</p>	<p>Normele urmează a fi revizuite prin prisma faptului că în baza unei cereri pentru acordarea ajutorului social se stabilește dreptul la ajutor social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului.</p> <p>Totodată, normele expuse la articolul 9¹ dublează în mare parte mecanismul existent.</p>	Nu se acceptă

13.	Art.I	Dan Perciun	<p>dreptului inițial la ajutorul social.</p> <p>(2) Dreptul de a beneficia repetat de ajutorul social se condiționează în cazul gospodărilor cu șomerii sau/și zilieri de întrunirea condițiilor adiționale privind statutul ocupațional al membrilor familiei, conform prevederilor aprobate de Guvern.</p> <p>(3) Cererea pentru a beneficia repetat de ajutorul social poate fi depusă cu 30 de zile înainte de expirarea termenului primar de a beneficia de ajutorul social.</p> <p>(4) Dreptul repetat la ajutorul social în baza unei cereri se stabilește pentru o perioadă ce nu va depăși 1 an și va fi revizuit la intervenirea oricărei schimbări care ar putea influența dreptul la ajutor social sau cuantumului ajutorului social stabilit conform prevederilor aprobate de Guvern.”</p>	<p>La articolul 9 în alineatul (3) se propune ca textul „15 zile lucrătoare” să fie substituit cu textul „20 de zile lucrătoare de la data înregistrării cererii cu tot setul de documente necesar”.</p>		Se acceptă
-----	-------	-------------	---	--	--	------------

14.	Art.I. pct.6	Guvernul	Se acceptă
<p>Se propune de completat cu un alineat cu următorul cuprins: „la alineatul (1) al articolului 12 litera e) va avea următorul cuprins: „e) șomerul înregistrat la subdiviziunea teritorială pentru ocuparea forței de muncă a refuzat neîntemeiat un loc de muncă corespunzător sau a refuzat neîntemeiat participarea la una dintre măsurile active de ocupare a forței de muncă oferite de subdiviziunea teritorială pentru ocuparea forței de muncă la care este înregistrat sau a refuzat în mod repetat prestarea unor activități de interes comunitar ori a refuzat semnarea Acordului de prestare a activităților de interes comunitar.”.</p> <p>Propunerea data vine în scopul armonizării acestei norme cu prevederile articolului 22 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj. În prezent norma prevede că în cazul în care șomerul din cadrul familiei beneficiare de ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului va refuza un loc de muncă (indiferent de faptul corespunzător sau</p>			

15.	Art.I.	Dan Perciun		<p>necorespunzător cu alte cuvinte întemeiat sau neîntemeiat) dreptul la ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului se stopează.</p> <p>La articolul 12 se propune:</p> <ul style="list-style-type: none"> • în alineatul (1): - litera d) va avea următorul cuprins: <p>„d) în cazul în care prin ancheta socială s-au depistat schimbări în datele indicate în cerere, fapt ce influențează dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului;</p> <p>- după litera d) se va completa cu litera d¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„d¹) familia a refuzat întocmirea anchetei sociale la reședința curentă;”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • în alineatul (1²): - la lit. a) textul „a)-c)” se substituie cu textul „a)-d)”; - la lit. b) textul „d)-g)” se substituie cu textul „d¹)-g)”; 		Se acceptă
16.	Art.I.	Dan Perciun		<p>Se propune la articolul 15¹ textul „Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale” de a se substitui cu textul „Ministerul Muncii și Protecției Sociale”.</p>		Se acceptă

17.	Art.II.	Guvernul	<p>Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Guvernul, în termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.</p> <p>(3) Din 1 noiembrie 2022, gospodăriile, toți membrii adulți ai cărorora nu se vor încadra în cel puțin una din situațiile prevăzute la art. 5 nu vor putea beneficia de ajutorul social stabilit anterior.</p>	<p>Se propune de a revizui data intrării în vigoare a prezentei legi, luând în considerare data aplicării venitului lunar minim garantat stabilit pentru adulți și pentru copii, precum și necesitatea elaborării mecanismului de implementare a noilor reglementări propuse prin prezentul proiect de lege.</p> <p>La alineatul (2) textul „2 luni” se substituie cu textul „6 luni”, luând în considerare că urmează a fi efectuate și ajustările necesare în Sistemul Informațional Automatizat „Asistență Socială”.</p> <p>Alineatul (3) se propune de exclus, deoarece și până la 1 noiembrie 2022, toate cererile se revizuire în cazul în care apar modificări în datele declarate în</p>	<p>Se propune la articolul 15³ în alineatul (2) de completat cu textul:</p> <p>„Refuzul de a semna acordul de prestare a activităților de interes comunitar de către persoana, care urmează să presteze aceste activități conform prezentei legi se echivalează cu situația de refuz de a presta activități de interes comunitar.”.</p>		Nu se acceptă
-----	---------	----------	--	--	--	--	---------------

18.	Art.II.	Dan Perciun	Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	cererea pentru acordarea dreptului la ajutor social, beneficiarul fiind obligat să declare orice modificare intervenită, ce influențează cuantumul sau dreptul la ajutor social și/sau dreptul la ajutor pentru perioada rece a anului. Se propune la alineatul (1) următoarea redacție: „(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 octombrie 2022.”		Se acceptă
19.		Direcția generală juridică		Se propune republicarea Legii nr. 133/2008, având în vedere că proiectul de lege supus avizării prevede modificarea substanțială a acesteia.		Nu se acceptă

Dan PERCIUN

Președintele Comisiei

